

hem anada hem de babada bulunma tehlikesini arttırmaktadır. Eşlerin aynı etnik toplumdaki gelmelerinde de bu tehlikeler görülmektedir. Kalıtsal hastalıklardan olan Cooley Anemisi ve hayatı tehdit edici bir solunum ve sindirim sistemi hastalığı olan kistli fibrozit belirli etnik toplumlardan gelen kişiler arasında daha sık görülmektedir. Çocuk sahibi olmak isteyen ve soygeçmişinde bu hastalıkların bulunduğu kuşkulanan kişiler Kalıtsal Sorunlar Danışmanıyla görüşürse iyi olur.

Doktorlar sizi Kalıtsal Sorunlar Danışmanlarına havale edebilirler. Gerekirse tercüman temin edilebilir. Danışmana veya tercümana söylenen her şey gizli tutulur.

Sağlık Tercümanlığı Servisi
Health Care Interpreter Service

Telefon Numaraları

Sydney (02):

Kuzey Merkez, Doğu ve Güney Batı	438-7560	Newcastle	(049) 26-3533
Wentworth	840 3456	Illawarra	(042) 74-4211
Güney Batı	757 1800	Griffith	(069) 62-3900
		Hunter	(049) 246 285
		İş saatleri dışında	(049) 61 5353

Makalelerin yayın tarihinde belirtilen telefon numaraları doğrudur fakat sürekli olarak doğrulukları kontrol edilmez. Bu bakımdan aradığınız telefon numaralarını telefon rehberinden bulmanız gerekebilir.

NSW Multicultural Health Communication Service

website: [www.http://mhcs.health.nsw.gov.au](http://mhcs.health.nsw.gov.au)
e-mail: mhcs@doh.health.nsw.gov.au
phone: (02) 9382 8111

KALITSAL SORUNLARDA DANIŞMANLIK HİZMETİNİN YARARLARI

How Can Genetic Counselling Help?

REVIEWED
May 2004
NSWMulticulturalHealthCommunicationService

NSW HEALTH
DEPARTMENT

KALITSAL SORUNLARDA DANIŞMANLIK HİZMETİNİN YARARLARI (How Can Genetic Counselling Help?)

Bazen kişiler kendilerinde olan bir sağlık sorunun ailenin diğer bireylerini de etkileyeceğinden endişe duyarlar. Yahut, çocuk yapmak istedikleri zaman bu sorunun kalıtsal olarak çocuklarına da geçebileceğinden kuşkulanırlar. Kalıtsal Sorunlar Danışmanlığı bu sorunlara yardımcı olmaktadır.

Birçok büyük hastanede bulunan bu servis, kişilere türlü yollardan yardımcı olabilir. Bunlardan biri, belirli bir hastalığın kendilerinde bulunması veya bu hastalığın kalıtsal yoldan çocuklarına da geçme olasılığı hakkında, kişilere tavsiyelerde bulunmaktır. Bunun yanında, kişilerin endişe duyduğu aşağıdaki türden sorunlar hakkında da bilgi verilir:

- Hastalık çocuklarından birinde görülmüştür ve ana baba gelecekte doğacak olan çocuklarında da görülmesinden endişe duymaktadır.
- Eşler, birbirlerine birinci dereceden kuzen durumundadırlar (kardeş çocukları gibi) ve çocuk yapmayı düşünmektedirler.
- Kadın daha önce iki veya ikiden fazla düşük yapmış, ölü çocuk doğurmuş veya doğurduğu bir bebek çok küçükken ölmüş olabilir.
- Kadın gebedir ve gebelik sırasında enfeksiyon, uyuşturucu ve keyif verici maddeler veya ilaçlar gibi tehlikeli olma ihtimali bulunan maddelerle temas etmiştir.
- Kadın 30'lu yaşların ortalarında veya daha yaşlıdır ve çocuk yapmak istemektedir.

Kalıtsal Sorunlar Danışmanlık Servisi, genellikle, kendilerinde belirli bir hastalığın bulunması veya varsa bunu çocuklarına geçirme olasılığının sandıklarından daha az olduğunu söyleyerek, kişilerin endişelerini

gidermeye çalışır. Kalıtsal Sorunlar Danışmanı kişilere soygeçmişleri hakkında sorduğu sorularla belirli bir hastalığın kendilerine kalıtım yoluyla geçip geçmediğini veya bunu doğacak çocuklarına da geçirme olasılığını, tahmini olarak, belirleyebilir. Bazı hastalıklar hakkında belirleyici testler yapılır ama bazı kalıtım bozukluklarını belirleyici testler halen mevcut değildir.

Bazı testler de ana karnındaki bebeklerde herhangi bir anormalliğin olup olmadığını belirlemek için kullanılır. Genellikle 35 yaşını geçmiş kadınlar sağlıklı bebekler doğurmakla birlikte yaş ilerledikçe Dawn Sendromlu bebek doğurmak tehlikesi artmaktadır. Gebelikte hem Dawn Sendromunu hem de diğer bozuklukları belirleyecek testler mevcuttur. Kalıtsal Sorunlar Danışmanı bu testlerin tehlikelerini ve yararlarını size söyler.

Test sonucunda bebekte bir anormallik olduğu meydana çıkarsa ne olur? Kalıtsal Sorunlar Danışmanı sağlıklı bir çocuk doğurmanın ana babayı nasıl etkileyeceğini belirtir ve yardımcı hizmetler hakkında bilgi verir.

Akrabalarıyla evlenen kişiler anormal çocuk doğuracaklarından endişe ederler. Örneğin, birçok toplumda kuzen durumunda olan kişilerin evlendiği görülmektedir. Bu, genellikle, küçük toplumlarda ve buraya yeni gelen kişiler arasında görülmektedir. Bu tür evliliklerde kadının korunduğu ve kızları yabancıya gitmediği için ana babanın içlerinin rahat olduğu düşüncesi hakimdir.

Akrabasıyla evlenen kişilerin çoğu sağlıklı bebeklere sahip olmaktadır ama anormal bebek doğurma riski de artmaktadır. Örneğin, birbirine kan yoluyla akraba olmayan kişilerin anormal bebek doğurma olasılığı %3 olduğu halde, kuzenleri gibi yakın akrabalarıyla evlenen kişilerde bu oran %6 ya çıkmaktadır.

Bunun nasıl olduğunu şöyle izah edebiliriz. Hiç kimse kusursuz olmadığı için hepimizde kusurlu bazı genler bulunmaktadır. Genellikle, hem anada hem de babada bu kusurlu genler bulunmadıkça doğacak çocuklarda bir anormallik olmaz. Ancak, eşlerin aynı aileden gelmesi kusurlu genlerin